

KIYI'DA PLANLAMA VE UYGULAMANIN İLK ADIMI “KIYI KENAR ÇİZGİSİNİN TESPİTİ”

Nusret Akça

*Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü,
06600, Ankara, Türkiye, nusretakca@hotmail.com.*

Anayasanın 43. Maddesi hükmüne çıkartılan 3621/3830 sayılı Kıyı Kanununun amacı, deniz, tabii ve suni göllerle akarsu kıyıları ile deniz ve göllerin etkisinde olan ve bunların kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinin doğal ve kültürel özelliklerini gözeterek koruma ve toplumun yararlanmasına açık, kamu yararına kullanma esaslarını belirlemektir. Kıyı kenar çizgisi bu kanunda ve uygulama yönetmeliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde tespit edilerek ve onaylanır.

Kıyılarda halkın ve gelecek nesillerin kullanımına açık yeterli alanlar bırakılmasının, kıyı ekosisteminin korunmasının ve kıyı ve sahil şeridinde yapılacak planlamanın ve yapılaşmanın ilk adımı, kıyı kenar çizgisinin (KKÇ) doğal ve bilimsel verilere uygun ve doğru bir biçimde tespit edilmesidir.

Kanunda geçen bazı tanımlar:

Kıyı Çizgisi: Deniz, göl ve akarsularda, suyun taşkın durumları dışında kara parçasına değdiği noktaların birleşmesinden oluşan meteorolojik olaylara göre değişen doğal çizgidir. Tabii ve suni göllerde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne belirlenen maksimum su kotu kıyı çizgisini belirler.

Kıyı Kenar Çizgisi: Deniz, tabii ve suni göl ve akarsuların, alçak basık kıyı özelliği gösteren kesimlerinde kıyı çizgisinden sonra kara yönünde su hareketlerinin oluşturduğu kumsal ve kıyı kumullarından oluşan kumluk, çakıllık, kayalık, taşlık, sazlık ve benzeri alanların doğal sınırı; dar-yüksek kıyı özelliği gösteren yerlerde ise şev ya da falezin üst sınırıdır.

Kıyı: Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasında kalan alandır.

Sahil Şeridi: Kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde yatay olarak en az 100 metre genişliğindeki alandır.

Uygulamada Yaşanan Problemler:

Kıyı kenar çizgisinin tespiti teknik ve bilimsel çalışmalar gerektiren bir süreçtir. Tespit sürecinde, uygulama aşamasında ve tespitin doğurduğu hukuki sonuçların çözümünde pek çok sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Kıyı Kanunu ve Uygulama Yönetmeliğinden gelen eksikliklerin ortaya konması, kıyılarımızın korunması, kıyı kenar çizgisinin doğal ve bilimsel kriterlere uygun olarak tespit edilmesi, etkin ve sürdürülebilir bir kıyı planlaması ve kullanımı konularında yeni fikirler ve öneriler getirilerek bunların uygulanması yolunda önemli adımlar atılabilmesi için, uygulayıcı kuruluş olan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile üniversitelerimiz, Kıyı Alanları Türkiye Milli Komitesi, ilgili meslek odalarımız ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarımız arasında sıkı bir işbirliği ve bilgi alışverişinin sağlanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kıyı, Kıyı kenar çizgisi, Kıyı çizgisi, Sahil şeridi, Kıyı kenar çizgisi tespit komisyonu, Halihazır harita, Kıyı kanunu.

FIRST STEP OF PLANNING AND APPLICATION IN THE COAST “DETERMINATION OF COASTAL EDGE LINE”

Nusret Akça

*Ministry of Public Works and Settlement, General Directorate of Technical Research
and Implementation 06600, Ankara, Türkiye, nusretakca@hotmail.com.*

The law numbered 3621 is introduced to protect coastal area of sea, natural and artificial lakes and streams and coastal band of sea and lakes, by taking into consideration the natural and cultural characteristics of them, and to determine measurement of public use. The first step of reserving sufficient place on coastal area for public use today and in the future, preserving coastal ecosystem and planning of and regulating the construction on the shoreline and coastal shoreline is to determine correctly and scientifically the edge coastal shoreline.

Some Definitions in This Code;Shoreline: It is the natural line at the sea, streams and the lakes that consists of the touching points of water with the land excluding the periods of floods. Coastal shorelines in the natural and artificial lakes is determined with respect to the maximum water level determined by the General Directorate of the Public Waterworks Administration.

Coastal Edge Line: In the low open (beach) environment of the ocean, sea, lakes and streams it is the natural border of the sandy beach, shore sand dune, reedy, rocky, stony, gravelly places which are formed by the water movement on the land beyond the coastal shoreline. In cliffed shore environment, it is the natural line joining the top points of cliffs or slopes.

Shore: The area lying between the shoreline and coastal shoreline.

Coastal band: is the area with a width of at least 100 meters horizontally towards the land from coastal

shoreline.

The Problems Encountered During Application;

The coastal edge line is determined by a technical and scientific study. Many problems arise during the process of determination, application and the resolution of the legal problems which arises from the determination. For determining the deficiencies of both the Law No. 3621 and the regulation of its application, protecting our coastal areas, determining correctly and scientifically coastal shorelines, developing new ideas and proposals and their application for a sustainable and efficient coastal planning and usage, we need a close communication and cooperation among the Ministry of Public Works and Settlement, Turkey National Committee of Coastal Areas, universities, civil society institutions.

Key Words: Coast, Coastal edge line, Coast line, Defination Committee of Coastal edge line, Present map, Coast law.